

Г. Й. Лучко,
здобувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва,
Національний університет "Львівська політехніка"

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ СТРАТЕГІЙ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРИВАТИВІВ КОМПАНІЯМИ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

У статті розкрито сутність етапів формування інформаційного забезпечення моніторингу стратегій застосування деривативів для розвитку інвестиційної діяльності компаній з управління активами, а також побудовано систему показників, які характеризують ефективність реалізації стратегії застосування деривативів.

Essence of the stages of forming of the informative providing of monitoring of strategies of application of derivatives for development of investment activity of companies from the management of assets is exposed, and also the system of indexes, which characterizes efficiency of realization of strategy of application of derivatives, is built in the article.

ВСТУП

Процес реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку інвестиційної діяльності (ІД) вимагає моніторингу відповідності його параметрів діючим умовам внутрішнього і зовнішнього середовищ організації. Моніторинг, як відомо, є поточним контролюванням, яке здійснюють шляхом застосування різних видів, методів і форм контролю [9]. Більшість фахівців з питань формування систем моніторингу стверджують, що їхня ефективність залежить від: рівня диверсифікованості видів, форм і методів контролю; розвиненості інформаційного забезпечення; здатності осіб, які здійснюють моніторинг, застосовувати креативні підходи до покращання системи моніторингу у процесі її експлуатації [3—5; 8; 10]. Ознайомлення з матеріалами досліджених компаній з управління активами (КУА) дозволяє стверджувати, що висновки вищевказаних авторів значною мірою є актуальними для формування моніторингу стратегії застосування деривативів для розвитку інвестиційної діяльності. Аргументами на користь цього висновку є те, що більшість операцій із деривативами суб'єкти інвестиційної діяльності здійснюють за допомогою комп'ютерної техніки або використовують для цього послуги професійних організацій. Діяльність останніх значною мірою залежить від здатності аналізувати та оцінювати зміни положень національних, зарубіжних і міжнародних правових актів щодо здійснення операцій із деривативами, розвиненості інформаційної інфраструктури і можливостей використовувати глобальні і регіональні інформаційно-комунікаційні ресурси, зокрема щодо попиту і пропозиції на організованому ринку торгівлі похідними цінними паперами, зміни курсової вартості активів, що лежать в основі деривативів, факту укладання угод про розширення обсягів діяльності емітентів, рішень емітентів щодо згортання певних видів діяльності тощо. З огляду на це передумовою формування ефективного системи моніторингу є створення такого інформаційного забезпечення стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, яке характеризувалося б високим рівнем автоматизації управлінського процесу, відповідністю інформації та інформаційних технологій потребам користувачів, а також економічною ефективністю.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання статті полягає у розкритті сутності етапів формування інформаційного забезпечення моніторингу

стратегії застосування деривативів для розвитку інвестиційної діяльності компаній з управління активами, а також побудові системи показників, які характеризують ефективність реалізації стратегії застосування деривативів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Узагальнення огляду літературних джерел [1; 6; 11; 13] і матеріалів КУА дозволяє виділити етапи формування інформаційного забезпечення управлінських інформаційних систем:

- 1) підготовчий:
 - а) формування класифікації інформації у залежності від потреб користувачів;
 - б) встановлення відповідності виділених видів інформації джерелам її отримання;
 - в) ідентифікування характеристик інформаційних технологій, які необхідні для отримання, обробки і використання інформації;
 - г) визначення взаємозв'язків між підрозділами компанії і окремими посадовими особами для налагодження комунікаційних каналів обміну інформацією;
 - д) обумовлення вимог до рівня інформаційної освіти користувачів інформаційних технологій і правил безпечного використання інформаційних технологій;
- 2) предметний:
 - а) застосування організаційних заходів із підвищення інформаційної освіти користувачів інформаційних технологій, проведення семінарів, курсів тощо;
 - б) придбання або створення власними силами інформаційних технологій, налагодження їх дії, монтування мереж тощо.

На рис. 1 наведено графічну модель моніторингу стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, яку побудовано, виходячи з уточнення критеріїв її ефективності, сутності поняття "інформаційне забезпечення" та виділення етапів формування інформаційного забезпечення управлінських інформаційних систем.

Перший етап вимагає формування інформаційної системи моніторингу. Виконання цього завдання перш за все, передбачає класифікування інформації у залежності від потреб користувачів. У науковій літературі, зокрема у працях А. Берези, Г. Вернікова, Н. Вінера, М. Вітцеля, Г. Вовчака, В. Глушкова, С. Гушка, Г. Гужви, М. Желени, С. Іляшенка, В. Касьяненко, М. Когаловського, О. Козирєва, А. Кострова, А. Криловича, М. Лавіна, Б. Мізюка, Т. Писаревської, В. Пономаренка, А. По-



Рис. 1. Етапи моніторингу відповідності використовуваної КУА стратегії застосування деривативів для розвитку ІД цілям інвестора

Примітка: розроблено автором.

стєвого, В. Ситника, М. Твердохліба, Г. Титоренко та інших [1—6; 8; 10; 12—15], автори наводять різні класифікації інформації. Найбільш часто виділяють такі класифікаційні ознаки та види інформації:

- за джерелами отримання (внутрішня і зовнішня);
- за часом надходження і використання (ретроспективна, поточна і перспективна);
- за актуальністю (актуальна, неактуальна);
- за формою фіксування (документальна, недокументальна);
- за станом оброблення (необроблена, у стадії оброблення, оброблена);
- за формою подання (усна, письмова);
- за рівнем доступності інформації (конфіденційна, з обмеженим доступом, загальнодоступна);
- за видами діяльності підприємства (фінансова, кадрова, маркетингова та ін.) тощо.

Інформація може одночасно характеризуватись різними класифікаційними ознаками. З огляду на це, для забезпечення прикладного значення класифікації інформації її слід групувати на засадах ієрархічного підходу. Логічно побудована класифікація інформації може використовуватись як основа для аналізування та ідентифікування її суттєвості при формуванні і ухваленні регулюючих рішень щодо застосування деривативів для розвитку ІД компаній з управління активами. У табл. 1 наведено запропоновану у результаті виконаного дослідження класифікацію інформації.

Актуальною слід вважати інформацію, яку керівники КУА можуть використати для ухвалення рішень щодо вибору, заміни або регулювання ходу реалізації раніше обраної стратегії застосування деривативів для розвитку ІД. Актуальною може бути як ретроспективна, так і поточна і перспективна інформація, тому ці види інформації виділяти недоцільно. Дослідження показали, що серед загального масиву отриманої керівниками компаній інформації найактуальнішою є об'єктивна інформація, тобто відомості, які підтвердились у результаті використання різних джерел і методів їх залучення. Інформація може також бути актуальною, якщо вона не характеризується об'єктивністю, наприклад, коли відомості надійшли з одного джерела, шляхом застосування одного з методів отримання інформації, проте така інформація вимагає обробки і перевірки, перед тим як використовувати її як основу для ухвалення управлінських рішень щодо застосування деривативів для розвитку ІД. Таким чином, неактуальною слід вважати інформацію, яка у результаті додаткової перевірки та обробки даних, що надійшли з одного джерела шляхом застосування одного з методів залучення інформації, не підтвердилась або виявилась несуттєвою.

В умовах активізування процесів інформатизації суспільства більшість суб'єктів господарювання потребують застосування сучасних інформаційних технологій. До інформаційних технологій належать програмні продукти, комп'ютерна техніка, засоби зв'язку, комун-

Таблиця 1. Класифікація інформації

Класифікаційні ознаки	Види інформації
Конкретні (аналітичні) ознаки і види інформації	
За методом отримання	<ul style="list-style-type: none"> інформація, отримана шляхом перевірки документації; інформація, отримана шляхом проведення усних опитувань; інформація, отримана шляхом здійснення запитів; інформація, отримана шляхом спостереження; інформація, отримана шляхом тестування працівників; інформація, отримана шляхом ознайомлення із судженнями фахівців, аналітиків, службовців бірж, органів державної влади тощо.
За джерелом отримання	<ul style="list-style-type: none"> інформація, отримана від фінансових аналітиків; інформація, отримана від представників держаних органів управління і представників правоохоронних органів; інформація, отримана від керівників і фахівців міжнародних організацій і багатонаціональних компаній; інформація, отримана від конкурентів; інформація, отримана від емітентів основних і похідних цінних паперів, якими володіє компанія; інформація, отримана від організаторів торгів похідними цінними паперами і активів, що лежать в їх основі; інформація, отримана із засобів масової інформації тощо.
За готовністю до підготовки управлінських рішень	<ul style="list-style-type: none"> інформація, яка потребує перевірки і додаткової обробки; інформація, готова до підготовки управлінських рішень.
Загальна ознака і види інформації	
За об'єктивністю	<ul style="list-style-type: none"> об'єктивна інформація; необ'єктивна інформація.
Результативна ознака і види інформації	
За актуальністю	<ul style="list-style-type: none"> актуальна інформація; неактуальна інформація.

Примітка: узагальнено на основі літературних джерел [1—6; 8; 11—15].

ікаційні канали, які в цілому є сукупністю способів отримання, оброблення, зберігання і використання інформації. Інформаційні технології класифікують за [14]:

— за способом використання засобів обчислювальної техніки під час обробки інформації — інформаційні технології у централізованих автоматизованих інформаційних системах; інформаційні технології у децентралізованих системах обробки даних;

— за способом реалізації в автоматизованих інформаційних системах — традиційні, нові, високі;

— за ступенем охоплення завдань управління — інформаційні технології електронного оброблення даних; інформаційні технології автоматизації функцій управління; інформаційні технології підтримки прийняття рішень; інформаційні технології електронного офісу; інформаційні технології експертної підтримки;

— за типом інтерфейсу користувача — пакетні; діалогові; мережеві; способом побудови мережі: локальні; багаторівневі; розподілені;

— за моделями обчислювального процесу — хост-орієнтовані інформаційні технології; інформаційні технології, що реалізують модель процесу з розподіленими ресурсами; інформаційні технології "клієнт-сервер";

— за видом інформації, що обробляється, — системи управління базами даних, алгоритмічні мови, табличні процесори; текстові процесори; графічні процесори; експертні системи; мультимедійні системи;

— за проектними системами, що обслуговуються — інформаційні технології бухгалтерського обліку; інформаційні технології банківської діяльності; інформаційні технології податкової діяльності; інформаційні технології страхової діяльності тощо.

Під час формування інформаційного забезпечення моніторингу стратегії застосування деривативів КУА для розвитку ІД важливим завданням проєктантів системи інформаційного забезпечення є ідентифікувати вимоги до інформаційних технологій. Ознайомлення із матеріалами досліджених КУА (ТзОВ "Компанія з управління активами "Всесвіт", ВАТ "Адміністратор пенсійних фондів компанія з управління активами "Європейські промислові інвестиції", ТзОВ "Компанія з уп-

равління активами "Українська інноваційно-інвестиційна компанія", ЗАТ "Компанія з управління активами "Нікоил-Україна", ТзОВ "Компанія з управління активами "БОК Інвестмент", ТзОВ "Компанія з управління активами "Гарантія-Інвест" тощо) і власні дослідження показали, що ці вимоги значною мірою визначаються:

— необхідністю доступу користувачів інформації до певних джерел інформації;

— характером оброблення інформації, її обсягом, швидкістю отримання, оброблення і передавання даних;

— складністю побудови баз даних, кількістю користувачів базами; — вимогами до забезпечення конфіденційності інформаційних ресурсів.

Результатом виконання усіх видів робіт на підготовчому етапі формування інформаційного забезпечення є створення моделі (проєкту) інформаційного забезпечення. Завданням предметного етапу є реалізація розробленого проєкту на практиці і здійснення навчання користувачів інформацією та інформаційними технологіями.

Наступним етапом моніторингу відповідності використовуваної стратегії застосування деривативів КУА для розвитку ІД є оцінювання відповідності сформованого інформаційного забезпечення встановленим параметрам, а саме:

— повноті охоплення управлінських працівників засобами автоматизації управлінського процесу (сучасні експертні дослідження засвідчують, що найбільш чисельними структурними підрозділами компаній протягом 2005—2009 рр. були відділи матеріально-технічного забезпечення і відділи кадрів. На другому місці за чисельністю були відділи маркетингу та безпеки. Своєю чергою, на третьому — бухгалтерії та фінансові відділи. У процесі дослідження виявлено, що не всі найбільш чисельні підрозділи досліджуваних компаній є найбільш забезпеченими комп'ютерними технологіями. Аналіз показав, що найбільша кількість комп'ютерів у 2005 р. припадала на бухгалтерії компаній, відділи маркетингу і безпеки. У 2009 р. ситуація суттєво не змінилась, проте з 2007 р. до найбільш комп'ютерно забезпечених почали належати також відділи матеріально-технічного постачання. Кількість персональних комп'ютерів, що припадала на одного працівника у бухгалтеріях аналізованих компаній, у 2009 р. порівняно із 2005 р. зросла із 0,67 до 0,82, у фінансових відділах — знизилась із 0,30 до 0,29, у відділах кадрів — зросла із 0,11 до 0,18, у відділах маркетингу — зросла із 0,52 до 0,69, у відділах матеріально-технічного забезпечення — збільшилась із 0,14 до 0,28, у відділах безпеки — знизилась із 0,37 до 0,34 у інших структурних підрозділах підприємства — зросла із 0,28 до 0,39 [9]);

— рівню відповідності інформації та інформаційних технологій потребам управлінських працівників (експерти у галузі формування та сервісного обслуговування інформаційних систем КУА стверджують, що рішення про створення і ефективність використання інформаційних систем та технологій слід ухвалювати на засадах врахування безпечності їх використання, відповідності їх параметрів професійним потребам користувачів, здатності взаємодіяти із зовнішніми мережами та пристроями);

— економічній ефективності інформаційного забезпечення (інформаційне забезпечення управлінських працівників, як і персоналу компаній загалом, в період активізування процесів інформатизації вимагає постійного збільшення обсягів витрат на: комп'ютеризацію виробни-

чо-господарських процесів, підвищення рівня інформаційної освіти працівників, сервісне обслуговування засобів автоматизації. З огляду на це виникає небезпека зростання обсягу умовно-постійних витрат у структурі собівартості послуг КУА, які фактично прямо не впливають на обсяг валового доходу, проте мають безпосередній вплив на частку витрат компанії у структурі валового доходу. Це вимагає вибору такої стратегії формування інформаційного забезпечення, щоб витрати на інформаційне забезпечення сприяли покращанню значень показників економічного розвитку, а не навпаки).

На підставі узагальнення матеріалів досліджених КУА і результатів огляду літературних джерел [1; 3; 6; 11; 13–15] розроблено методичні рекомендації з оцінювання рівня інформаційного забезпечення суб'єктів, які здійснюють моніторинг стратегій застосування деривативів для розвитку ІД. Їх сутність полягає у розрахунку показників, які характеризують рівень інформаційного забезпечення, визначенні коефіцієнтів їх вагомості та обчисленні узагальнюючого показника інформаційного забезпечення. Методичні рекомендації включають такі етапи:

1) оцінювання повноти охоплення управлінських працівників засобами автоматизації управлінського процесу:

$$P_o = \frac{K_a}{K_z} \quad (1),$$

де P_o — коефіцієнт повноти охоплення управлінських працівників засобами автоматизації управлінського процесу, частки одиниці;

K_a — чисельність управлінських працівників, залучених до формування і реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, робочі місця яких автоматизовано, чол.;

K_z — загальна чисельність управлінських працівників, залучених до формування і реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, чол.;

2) оцінювання відповідності інформації та інформаційних технологій потребам управлінських працівників:

а) оцінювання відповідності інформації потребам управлінських працівників:

$$O = \frac{M_f}{M_z} \cdot k_1 + \frac{D_f}{D_z} \cdot k_2 \quad (2),$$

де O — коефіцієнт об'єктивності інформації, отриманої управлінськими працівниками для формування і реалізації стратегії застосування деривативів з метою активізування ІД, частки одиниці;

M_f — кількість методів, використаних управлінськими працівниками для отримання інформації;

M_z — загальна кількість методів, які могли бути використаними управлінськими працівниками для отримання інформації;

Таблиця 2. Показники, які характеризують ефективність реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД

Назви показників	Способи розрахунку показників
Показник результативності формування інвестиційних ресурсів КУА (R_{ov})	$R_{ov} = \frac{O_z - O_b}{O_b} \cdot 100\% \cdot k_8 + \frac{V_z - V_b}{V_b} \cdot k_9, \quad (7)$ <p>де O_z — обсяг інвестиційних ресурсів компанії у звітному періоді, тис. грн.; O_b — обсяг інвестиційних ресурсів компанії у базовому періоді, тис. грн.; V_z — вартість інвестиційних ресурсів компанії у звітному періоді, %; V_b — вартість інвестиційних ресурсів компанії у базовому періоді, %; k_8 — коефіцієнт вагомості приросту обсягу інвестиційних ресурсів у звітному періоді у порівнянні з базовим, частки одиниці; k_9 — коефіцієнт вагомості приросту вартості інвестиційних ресурсів у звітному періоді у порівнянні з базовим, частки одиниці.</p>
Показник результативності використання інвестиційних ресурсів КУА (R_x)	$R_x = \left(\frac{P}{W_b} - \frac{P_d}{V_d} \right) \cdot 100\%, \quad (8)$ <p>де P — прибуток компанії, отриманий у звітному періоді, тис. грн.; W_b — валюта балансу компанії на дату формування фінансової звітності, тис. грн.; P_d — прибуток компанії, отриманий у звітному періоді від реалізації операцій із деривативами, тис. грн.; V_d — балансова вартість деривативів, якими володіє компанія, тис. грн.</p>
Показник диверсифікованості інвестиційних ресурсів підприємства (D_{ra})	$D_{ra} = \left(\frac{K_{dz} - K_{db}}{K_{db}} \cdot k_{10} + \frac{K_{az} - K_{ab}}{K_{ab}} \cdot k_{11} \right) \cdot 100\%, \quad (9)$ <p>де K_{dz} — кількість джерел інвестиційних ресурсів компанії у звітному періоді; K_{db} — кількість джерел інвестиційних ресурсів компанії у базовому періоді; K_{az} — кількість об'єктів інвестиційної діяльності компанії у звітному періоді; K_{ab} — кількість об'єктів інвестиційної діяльності компанії у базовому періоді; k_{10} — коефіцієнт вагомості приросту кількості джерел формування інвестиційних ресурсів у звітному періоді у порівнянні з базовим, частки одиниці; k_{11} — коефіцієнт вагомості приросту кількості об'єктів інвестиційної діяльності компанії у звітному періоді у порівнянні з базовим, частки одиниці.</p>
Узагальнюючий показник ефективності реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД (E_s)	$E_s = R_{ov} \cdot k_{12} + R_x \cdot k_{13} + D_{ra} \cdot k_{14}, \quad (10)$ <p>де k_{12} — коефіцієнт вагомості показника результативності формування інвестиційних ресурсів компанії; k_{13} — коефіцієнт вагомості показника результативності використання інвестиційних ресурсів компанії; k_{14} — коефіцієнт вагомості показника диверсифікованості інвестиційних ресурсів компанії.</p>

Примітки: розроблено автором.

D_f — кількість джерел, використаних управлінськими працівниками для отримання інформації;

D_z — загальна кількість джерел, з яких могла бути отримана управлінськими працівниками інформація;

K_1, K_2 — коефіцієнти вагомості показників, які характеризують об'єктивність інформації, отриманої управлінськими працівниками.

Вищевказаний коефіцієнт може набувати значення від 0,144 до 1. Його нижня межа характеризується умовами, за яких управлінська інформація отримана лише одним з методів і тільки з одного джерела. При цьому $K_1=0,2; K_2=0,8$ (коефіцієнти розраховані за результатами оброблення експертної інформації);

б) оцінювання відповідності потребам використовуваних управлінськими працівниками інформаційних технологій:

$$T = \frac{T_f}{T_n} \quad (3),$$

де T — коефіцієнт відповідності потребам використовуваних управлінськими працівниками інформаційних технологій, частки одиниці;

T_f — кількість інформаційних технологій, які фактично використовують управлінські працівники при формуванні і реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, шт.;

T_n — кількість інформаційних технологій, які необхідні управлінським працівникам для ефективного, на їх думку, формування і реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, шт.

У такий спосіб оцінювання відповідності інформації та інформаційних технологій потребам управлінських працівників слід здійснювати за формулою:

$$V = T \cdot K_3 + O \cdot K_4 \quad (4),$$

де K_3, K_4 — коефіцієнти вагомості показників, які характеризують відповідність інформації та інформаційних технологій потребам управлінських працівників;

3) оцінювання рівня ефективності інформаційного забезпечення. Оцінювання ефективності інформаційних систем та інформаційного забезпечення КУА здебільшого здійснюють шляхом використання доходного затратного або ринкового підходів [7]. З огляду на те, що у більшості компаній не прослідковується лінійних зв'язків між обсягом отриманого прибутку і витратами на формування і використання інформаційного забезпечення, то дохідний підхід недоцільно використовувати для оцінювання ефективності інформаційного забезпечення. Те саме стосується і ринкового підходу. Оскільки ринок інформаційних технологій розвивається дуже динамічно, то ринкова вартість використовуваної КУА комп'ютерної техніки і відповідного програмного забезпечення, як правило, є нижчою за їх балансову вартість. Проте ця різниця викликана не тим, що використані інформаційні технології не відповідають потребам користувачів, а тим, що собівартість надання послуг-новинок, які з'являються на ринку, все більше і більше знижується. З огляду на це найдоцільнішим є застосування витратного підходу для оцінювання ефективності рівня інформаційного забезпечення. Його сутність полягає у виявленні рівня витрат на формування та підтримку належного рівня інформаційного забезпечення КУА у порівнянні з компаніями-конкурентами:

$$W = \frac{W_B - W_A}{W_B} \quad (5),$$

де W — коефіцієнт ефективності інформаційного забезпечення, використовуваного для моніторингу стратегій застосування деривативів з метою активізування ІД;

W_A — витрати на формування та підтримку належного рівня інформаційного забезпечення досліджуваної КУА;

W_B — витрати на формування та підтримку належного рівня інформаційного забезпечення аналогічної КУА.

Значення цього коефіцієнта має бути більшим або дорівнювати нулю;

4) розрахунок рівня інформаційного забезпечення суб'єктів, які здійснюють моніторинг стратегій застосування деривативів для розвитку ІД:

$$R = P_o \cdot K_5 + V \cdot K_6 + W \cdot K_7 \quad (6),$$

де R — рівень інформаційного забезпечення суб'єктів, які здійснюють моніторинг стратегій застосування деривативів для розвитку ІД;

K_5, K_6, K_7 — коефіцієнти вагомості показників, які характеризують рівень інформаційного забезпечення суб'єктів, які здійснюють моніторинг стратегій застосування деривативів для розвитку ІД.

Наступними етапами моніторингу є аналіз та оцінювання ефективності обраної стратегії застосування деривативів для розвитку ІД. Як вже зазначалось, ефективність реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД характеризують результативність формування і використання інвестиційних ресурсів КУА, в тому числі деривативів; а також рівень диверсифікованості інвестиційних ресурсів та активів КУА (табл. 2).

Вищевказані показники слід оцінювати, виходячи з умов:

$$\frac{O_a - O_b}{O_b} > 0; \quad \frac{V_a - V_b}{V_b} \leq 0; \quad \frac{P}{W_b} \leq \frac{P_d}{V_d}; \quad \frac{K_{ab} - K_{cb}}{K_{cb}} > 0; \quad \frac{K_{ac} - K_{cb}}{K_{cb}} > 0.$$

Щодо узагальнюючого показника ефективності реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, то його значення повинно наближатись до 1.

ВИСНОВКИ

Проведені дослідження показали, що до критеріїв ефективності інформаційного забезпечення суб'єктів моніторингу належать повнота охоплення управлінських працівників засобами автоматизації управлінського процесу, відповідність інформації та інформаційних технологій потребам управлінських працівників, економічна

ефективність інформаційного забезпечення. Відповідність інформаційного забезпечення вказаним критеріям сприятиме результативності аналізування та оцінювання ефективності стратегій застосування деривативів для розвитку ІД, а також обґрунтованості управлінських рішень щодо регулювання процесу реалізації обраних стратегій.

Щодо показників, які характеризують ефективність реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД, то до них належать показники результативності формування і використання, а також диверсифікованості інвестиційних ресурсів КУА. На підставі їх обчислення, а також визначення коефіцієнтів вагомості цих показників слід розраховувати узагальнюючий показник ефективності реалізації стратегії застосування деривативів для розвитку ІД.

Подальші дослідження доцільно проводити у напрямі формування етапів планування та реалізації стратегій застосування деривативів для розвитку інвестиційної діяльності компаній з управління активами, а також формування інвестиційних портфелів КУА в умовах моніторингу цих стратегій.

Література:

- Берега А.М. Основи створення інформаційних систем: навч. посібник / А.М. Берега. — К.: КНЕУ, 1998. — 140 с.
- Верников Г. Основные принципы выбора прикладного программного обеспечения для построения корпоративной информационной системы [Электронный ресурс]. — Режим доступа: //http://www.cfin.ru/vernikov/kias/choice.shtml.
- Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті / навчальний посібник / І.С. Вовчак. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001. — 354 с.
- Глушков В.М., Каньгин Ю.М. Основы экономики и организации машинной информатики / В.М. Глушков, Ю.М. Каньгин. — К.: ИК АН УССР, 1981. — 64 с.
- Гужва В.М., Постевой А.Г. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі: навч. посібник / В.М. Гужва, А.Г. Постевой. — К.: КНЕУ, 1999. — 164 с.
- Гушко С.В., Шайкан А.В. Управлінські інформаційні системи: навчальний посібник / С.В. Гушко, А.В. Шайкан. — Львів: Магнолія плюс, 2006. — 320 с.
- Есипов В., Маховиков Г., Терехова В. Оценка бизнеса / В. Есипов, Г. Маховиков, В. Терехова. — СПб: Питер, 2001. — 416 с.
- Когаловский М.Р. Перспективные технологии информационных систем / М.Р. Когаловский — М.: ДМК Пресс; М.: Компания АйТи, 2003. — 288 с.
- Контролювання та регулювання економічного розвитку підприємства: проблеми, методологічні та прикладні аспекти: монографія / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, Н.О. Шпак, В.А. Новицький. — Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2006. — 148 с.
- Костров А.В. Основы информационного менеджмента: учеб. пособие / А.В. Костров. — М.: Финансы и статистика, 2001. — 336 с.
- Кузьмін О.Є., Георгіаді Н.Г. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: монографія / О.Є. Кузьмін, Н.Г. Георгіаді. — Львів: Ви-во НУЛП, 2006. — 368 с.
- Стратегічне управління підприємством. / Б.М. Мізюк — Львів: Коопосвіта, ЛКА, 1999. — 388 с.
- Писаревська Т.А. Інформаційні системи і технології в управлінні трудовими ресурсами: навч. посібник / Т.А. Писаревська. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2000. — 279 с.
- Пономаренко Є.В. Формування стратегії розвитку інформаційних ресурсів підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01. "Економіка, організація і управління підприємствами" / Є.В. Пономаренко / СНУ імені Володимира Даля. — Луганськ, 2006. — С. 19.
- Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посібник / М.Г. Твердохліб — К.: КНЕУ, 2000. — 208 с.

Стаття надійшла до редакції 15.02.2011 р.